

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdában Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilatkozatok, stb. intézendők.

Nyilatkozatok soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árral előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hitrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Kereskedelmünk keleten.

Többször volt alkalmunk hangsúlyozni a keleti összeköttetés fontosságát kereskedelmünk nézve. Most a magyar delegáció külügyi albizottságában is szóba hozta egyik delegátus hazánk keleti kereskedelmének kérdését, mely szerinte nemcsak államunk, hanem ipari és kereskedelmi világunk legnagyobb figyelmét érdemli.

Mióta a belgrád-szalankai vasút létesült, a nyugati államok keleti kereskedelme mind erre a vonalra irányul, míg a mi érdekelt körünk igazolatlan pesszimiztikus nézetekkel viseltetnek e legalkalmasabb vonal iránt.

Lehetett e fölfogást igazolni addig, míg Ó-Szerbiában és Macedóniában a rablók garázdálkodásai bizonytalanokká tették az állapotokat. De, miként a közös külügyminiszter is előadta, azon tartományokban a köz- és

és vagyonbiztonság helyre van állítva, s ha az ily akadályokra kényesebb nyugati államok már biztonságban érzik magukat, a mi kereskedőink se találhatnak többé okot tartózkodásukra oly viszonyokban, melyek már elmúltak.

Mi e kérdés tárgyalásával csak az érdekelt körök figyelmének felkeltéséhez akarunk a magunk részéről is hozzájárulni, mert erős meggyőződésünk, hogy Magyarországnak s különösen Erdélynek legfőbb érdeke a keleti piacok rendszeres meghódítása, Erdély állott századokig legközvetlenebb kereskedelmi összeköttetésben a keleti piacokkal; határszéli iparosaink ismerik legjobban az ottani igényeket, ízlést és szokásokat; földrajzi helyzetünk is legkedvezőbb, mert szállításunk legolcsóbb lehet; az üzletekre is leginkább reá vagyunk szorulva, mert mi vagyunk a legszegényebbek. Tehát minden azt tanácsolja, hogy a keleti kereskedelem megragadásában mi fejtjük ki a legnagyobb szorgalmat és életrevalóságot.

A kormányon nem mulik e feladat elősegítése. Különösen a mostani kereskedelmi miniszter az utóbbi pár év alatt sokat tett ez irányban. Iparbankot létesített az iparvállalatok támogatására; kereskedelmi bankot a kiviteli kereskedelem előmozdítására. Speczialiter a keleti kereskedelem érdekében pedig a kereskedelmi múzeumban keleti cikkekkel fiókraktárakat rendeztetett be s tudakozódási ügynökségeket szervezett. Ujabbán létesítette a keleti kiviteli társaságot, s kelet főbb piacain levő konzulaink utasítottak forgalmi érdekeink különös támogatására. Mindezeket kiegészíti az egységes tarifa s a Törökországgal és Bulgáriával ép most rendezett kereskedelmi összeköttetés, a mi még csak ideiglenes ugyan, de az állandósítás, az egységes tarifa kiegészítésével egy ütt, minden hivatott tényezőnél programmba van véve.

Igy már a többi csak iparosaink és kereskedőink ügyességétől, életrevalóságától és élelmességétől függ. Ezeknek az irányát kell egészen átalakítani és megváltoztatni, ha azt akarjuk, hogy keleti forgalmunk föllendülésével közgazdasági viszonyainkban állandó javulás álljon be.

Mit tapasztalunk? Azt, hogy kereskedőink tévesen fogják föl hivatásukat. Ezek egész tevékenységüket abban fejtik ki, hogy a nyugati államok selejtes cikkeivel elárasztják hazai piacainkat, s fogyasztó közönségünket az idegen termék felé csábítják. Ennek következtében iparosaink arra vannak kényszerítve, hogy ez áramlat ellen küzdjenek s a hazai piac lehet meghódításában versenyezzenek. Holott kereskedőinknek az volna természetes feladatuk, hogy a hazai ipart propagálják úgy itthon, mint a keleti piacokon. Így a helyett, hogy pénzünk nyugatra folya, még mi vennénk be pénzt keletről; e mellett iparunk is megerősödne, s bizonyára kereskedőink is jobban kijönnének.

Egészen új irányt kell cserélnünk, ha boldogulni akarunk. Mert most úgy állunk, hogy kelet lenyom nyersterményeivel nyugaton, nyugat pedig iparával itthon és keleten. Tehát minden felől csak nyomnak a nélkül, hogy e miatt valahol kárpótlást találjanak. A természetes kárpótlás pedig az, hogy ha nyugat versenyre bocsátja ellentünk kelet nyersterményeit, okozunk mi is versenyt nyugotnak kelet piacain; hazáról pedig szorítsuk ki nyugatot.

Ez irányban kell keresni Magyarországnak valódi függetlenségét. A kormány a maga részéről megteszi, a mit úgy az ipar fejlesztése, mint ennek keleti irányítása érdekében tennie kell. De a társadalom, s az érdekelt körök teendőit sehol egy kormány se végzeheti teljesen.

Keleti kereskedelmünk fejlesztésének meg

A „Székelyföld“ tárczája.

Külvárosi regény.

Irta Rákosi Viktor.

(Vége.)

Elérkezettnek láttam az időt arra, hogy titkos szerelmi drámámmal nyilvánosság elé lépjek s lehetőleg házassággal oldjam meg. Bár nem volt rá szükség, de hogy zavaromat palástoljam, fogfájást szimuláltam és így felkészülve megjelentem Walter László fogászati műtermében. (Borbély léteire hízelt nekik, ha foghúzás céljából mentek hozzá.) Leültetett egy karosszékre, s mialatt műszerei közt keresgéltem, megszólalt:

— Csak barátságosan. Minél barátságosabban. Végre kezébe akadt a foghúzó s felém közeledve megjegyzé:

— Kissé mosolyogni.

Meghökkenve néztem rá. Egy foghúzó, a ki a páciensre arra kéri, hogy mosolyogjon. Furcsa, nagyon furcsa.

— Megálljon, Walter ur. Zsófi kisasszony itt-hon van?

— Itthon.

— Megengedi, hogy előbb látogatást tegyek nála? Utána, véres szájjal, nem illenék.

Walter ur merően nézett rám s azt vizsgálta, hogy nem támadt-e bennem kétség művészetem iránt. Azután egy párt csettentett a foghúzóval, mint az ollóval szokás, s boszusan fordult egy végrehajó felé, a ki csak megborotválatni ohajtott. Nekem pedig oda szólt:

— Tessék beszélteni.

Ez volt első látogatásom nálunk. Képzeltető, hogy a szívem meunyre dobogott. Zsófi művelt lány volt, tudott zongorázni (képes volt két kézzel, de egy ujjal kiverni a legnehezebb nótákat); lekváros buktái korszakot alkottak kerületünk uszonáinak történetében; úgy tánczolt, hogy öröm volt nézni; szellemesen beszélt a szomszédok dolgairól. Szorgalmas is volt: most is törölgetésen kaptam.

— A fogam fáj — kezdém.

— Azért jött hozzánk?

— Igenis! Ki akarom húzatni.

— Menjen a papához.

— Mondja csak, kisasszony, miért mondja a papája azoknak, a kiknek a fogát ki akarja húzni, hogy kissé mosolyogjanak?

— Pusztán megszokás. Azelőtt amerikai fotográfus volt.

— Amerikában?

— Nem, a városligetben.

— Szép hely.

— Nyáron.

— És tavasszal.

— Igen?

— Igen.

Vártam egy darabig, aztán ismétlem (nem jutván más eszembe):

— Nagyon.

Ezzel megakadtam. Mégis jobb lett volna előbb a fogamat kihúzatni. Volna tárgy.

Ah! egy ötlet! Fölszisszentem.

— Mi baja?

— A fogam.

— Menjen és húzassa ki.

— De megengedi, hogy máskor is tegyem tiszteletmet a kis Bárti Tereciné?

— Gődör Sándor mindig szívesen látott vendég. Reá néztem s kérdém:

— Tudja-e, kije volt Bárti Tereci Gődör Sándornak?

Nem tudta. A kis kedves nem ismerte a darabot, melyben játszott.

— Kedvese volt, a ki megcsalta a szegény Sándort.

Ezzel a felvilágosítással kettős célt szolgáltam: terjesztettem a népsziműirodalom ismeretét és célzást tettem szerelmemre. Elpirult, tehát

volna politikai jó hatása is; mert sürűbb és kiterjedtebb érintkezésünk a keleti népekkel legjobb eszköz volna a kölcsönös ismeretség, a jó viszony, a bizalom, s egymásra utalásunk érzetének kifejlesztésére.

A kereskedelmi kamarák, mint az érdekelt körökkel legközvetlenebbül érintkező és arra leghivatottabb társadalmi és hivatalostényezők, hasznos és hazafias szolgálatot teljesítenek, ha betelnyásukat ez irányban kifejtik és érvényesítik. A mi a kormányt illeti, ez bizonyára a küszöbön levő kereskedelmi szerződések tárgyalásánál is kizárólag hazai érdekeink védelmére törekszik. (K.)

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet közgyűlése.

Pénztárnoki jelentés.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Ama változhatatlan örök törvényen kezdem én is jelentésemet, hogy semmi sem állandó a föld színén, hanem folytonosan változásnak van alávetve minden. Ugy azt mondhatom én is a múlt évben tartott fillérestélyeink bevételeiről, mert leszámítva az erkölcsi sikert, anyagi tekintetben — a zenészek drága közreműködése miatt — gyenge eredményt értünk el. Azonban köszönet a két alelnökönő fáradságát nem ismerő ügybuzgalmának és odaadó lelkiismeretes utánjárásának, — valamint városunk minden nemes és jótékony czél iránt melegen érdeklődő közönségének szíves pártfogása következtében, — jelzett változás rövid idő alatt újból nőegyletünk anyagi javát, felvirágoztatását idézte elő, a mi ki fog tűnni alább előterjesztendő számadásom adataiból is. Míután a pénztári ügyek körébe vágó jelentésnek alig lehet más feladata, mint visszatekinteni a nőegyletünk működéséből befolyt eredménynek legközelebbi múltjára, mérlegelni a jelent, hogy némi megnyugtató következtetést vonhassunk a jövőre, bátor leszek tehát jelentésemet — mely kezdődik 1890 október 11-től vagyis az 1-ső fillérestély megkezdésétől folyó évi október hó 17-ig, vagyis az első fillérestély megkezdése napjáig — megtenni az alábbiakban:

I. A múlt évben tartott 7 fillérestély, melyek után be kellett volna hogy folyjon a pénztárnapló és előjegyzék tanúsítása szerint, 168 frt 7 kr. Azonban 1 frt ezen összegből levonandó, mint olyan, mely felülfizeteskép ajánlatot tett fel de az illető által többszöri felszólítás dacára sem fizettetett meg; így lesz a bevétel 167 frt 7 kr.

II. Az új ciklusra, mely kezdődött 1890 január 1-től, tart 1893 január 1-ig, beiratkozott 34 rendes, 125 pártoló és 9 tag, ki egyszersmindenkorra fizetett. Beveendő lett volna 216 frt, melyhez számítható 1 rendes és 1 pártoló tagnak a ciklusra előre való fizetése 6 frt, tehát összesen tett volna 222 frtot. Azonban ebből 1891 re hátrálékban maradt: 4 rendes és 5 pártoló tag 13 frt összegben, s így a múlt évben a tagok után befolyt 209 frt, mit a névjegyzék, tanusít. A fent említett 13 frt hátrálékból folyó évben befizettetett 2 rendes tag után 4 frt, 5 pártoló tag után 5 frt, összesen

9 frt; még van beveendő 2 rendes tag után 4 frt, mely hátrálék a jövő évi jelentésem tárgyát fogja képezni.

Folyó évre a már jelzett 34 rendes, 125 pártoló tag közül eltávozott 2 pártoló, meghalt 2 pártoló és a nőegylet kötelezettségéből kilépett 1 rendes és 2 pártoló tag, összesen 7 tag, 8 frtnyi összeggel; e helyen bátor vagyok bejelenteni azt, hogy a pártoló tagok száma tegnap egy, nőegyletünk iránt meglehetősen érdeklődéssel viseltető taggal szaporodott: özv. Maksai József urnóval, és így van jelenleg 153 tag, kik után beveendő lett volna 183 frt, ebből bejött 138 frt, így maradt jövőre mint hátrálék 45 frt-bejelentendő.

III. a) Folyó év február 10-én tartott átlarczosbálból befolyt	188 frt 85 kr
b) Ugyancsak folyó év márczius 8-án a műkedvelői előadásból	40 „ 40 „
c) Május 19-én tartott majálisból	66 „ 30 „
IV. d) Ehhez járul a 4 drb. k. t. p. részvény után kivett osztalék	20 „ — „
e) A „Zoltáni Géza“-féle 50 frtos alapítvány kamata	6 „ — „
f) Méltóságos Cserey Jánosné n. e. elnök kegyes adománya a h. sz. r.	5 „ — „
g) A fillérestélyen borárusító által adott	1 „ — „
h) és a múlt évről folyó évre áthozott pénztári egyenleg	18 „ 20 „
tehát a fentemlített összeghez hozzá adva az I. p. a. jelzett	167 „ 07 „
a II. p. a. jelzett	356 „ — „
az összes bevétel	868 frt 82 kr

Ezzel szemben áll a szenvedőleges vagyon, illetőleg a kiadások; azonban itt legyen szabad előre jeleznem azt, hogy az aprólékosabb kiadásokat csoportosítva fogom előterjeszteni, hivatkozva a megvizsgált pénztárkönyv tételeimre és pedig ezt azért teszem, hogy hosszadalmasan ne fárasszam az igen tisztelt Közgyűlés becses figyelmét. A kiadásra vonatkozó tételek pedig a következők:

1. A zenészeknek fillérestélyen, bál-, előadás- és majálisban való közreműködésükért	178 frt — kr
2. Nőegyleti küldönczök és telermentakarításért	47 „ 40 „
3. Világításért	31 „ 12 „
4. Házi szegényeknek	84 „ 25 „
5. Tűzkárosultaknak	24 „ 80 „
6. Posta-díj és irodai költségért	12 „ 27 „
7. Közművelődési egylet utolsó részletéért	30 „ 60 „
8. Nyomatványokért	35 „ 70 „
9. Tagsági-díj és bál bevételből tak.-ba tétetett	180 „ — „
10. Jutalomkönyvekre	6 „ — „
11. Vereskeresztgyuleti díjért	1 „ — „
12. Különböző számlákért	11 „ 71 „
összesen:	702 frt 85 kr

Ezen kiadást levéve a bevételből, marad pénztáron 165 frt 97 kr.

Tisztelt Közgyűlés! Ezeknek tudomásul vétele után van szerencsém nőegyletünk jelenlegi vagyoni állását — ide nem számítva a folyó évben tartott fillérestélyek bevételeit — kimutatni az alábbiakban:

határkö a szíveimről. Ő engem e merényletért buksinak nevezett. Ha egy nő a csókra azt feleli: „buksi“, az a nő a tied. Ő az enyém volt.

IV.

A mi Párisnak Versailles, Rómának Tivoli, Nápolynak Sorrento, Bécsnek Vöslau: az a Józsefvárosnak Kőbánya. Téli és nyári mulató- és kiránduló-hely. Tudja jól a külvárosi polgár, hogy Kőbánya milyen fontos szerepet játszik a hazai kereskedelemben, s ez a tudat szórakoztatja őt, mikor Kőbányán mulat. Ezenkívül azt hiszi, Kőbányán jobb a sör és izletesebb a sertéskaraj, mert mind kettő helyi eredetű. S ha a mi kerületünk lakói a kálvária-domb külső végétől eltekintettek a város vége felé, folyton óriási, emeletes, lovasuti kocsiakat látnak Kőbánya irányában tova gördülni, tele emberekkel. Tudták, hogy e kocsik fülledtek, szűkek, kényelmetlenek, s ha mégis annyi okos uri ember utazik rajtuk, akkor kell valami jó dolognak lenni Kőbányán, a mi őket oda vonzza. Ezen a nyomon indult meg a mi lakosságunk s lassanként hozzá szokott Kőbányához. Sőt a ferencvárosiakat is bolonddá tették s vasárnaponként egész rajok indulnak ki a két városból kelet felé, hol a nagy síkság kezdődik s hol az emberiség a disznók civilizációját a legmagasabb fokra emelte.

I. Pénztáron van	165 frt 97 kr
II. A kisegítő takarékpénztárban levő alapítvány a betett tagsági díjakkal és a múlt év július hó 1-től folyó év július 1-ig eső kamatokkal együtt	1387 „ 60 „
III. A 4 drb. k. t. p. részvény	204 „ — „
IV. A „Zoltáni Géza“-féle alapítvány	50 „ — „
összesen:	1807 frt 57 kr

És most, midőn pénztári jelentésem befejezéséhez jutottam, nem mulaszthatom el, hogy még egyszer becses elnözéseket kérve, egyuttal szíves köszönetemet is ne nyilvánítsam a bennem helyezett bizalomért.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1891. nov. 15-én.

Kiss Károlyné,
nőegyleti pénztáros.

Különfélék.

— Véres kardpárbaj volt folyó hó 21-én lapunk szerkesztője és Székely Ödön tudományegyetemi hallgató között. A párbaj oka lapunk más helyén bővebben le van írva. A párbajban Székely Ödön kapott könnyebb sérüléseket.

— Az „Egyetérítés“ 320-ik számában „Tiszti vérengzés“ czímen egy fulminans cikk jelent meg, mely oly színben tünteti fel társadalmunkat, mint-ha itt igazán ázsiai állapottal uralkodnának. Az elmúlt időben polgárok és tisztek között felmerült surlódásokból tökélet csínálva, megtámadja az egész tiszti kart. Mi a társadalmi béke fenntartása végett kénytelenek vagyunk az eseményeket a maguk valóságára redukálni s ezen szándékunkban csupán azon elv vezérel, hogy mivel a megtörtént dolgokat meg nem történtekké úgy sem tehetjük, az egyes tisztek és polgárok között felmerült surlódások végleg elenyésztessek. Nem felel meg a valóságnak a cikk azon állítása, hogy K. Váárhelyt a katonatisztek által rendezett botrányok napirenden vannak. Utóbbi időben fordult elő egy pár sajnálatos eset de ezek koránt sem voltak olyan természetűek, hogy társadalmunkban elkeseredést szültek volna. Megtörtént például az, hogy egy kezelő tisztnak egy korcsmárossal surlódása volt, de ezt társadalmunk egyszerűen tudomásul vette, sőt öszinte sajnálattal viseltetett azon szerencsétlen tiszttel iránt, ki egy meggondolatlan tettéért állását veszítette. Minden józanon gondolkozó polgár lelkeiben felmentette őt, de a katonai fogalmak elítélték s épen azért ítélték el, mert nem akarta vérről lemosni a vett sérelmet. Merőben alaptalan a cikk azon állítása is, hogy a katonatisztek mi nálunk részeg állapotban jelennek meg nyilvános helyen, mulatságokon s ott a közönséget zavarják. Ilyen esetről nem tudunk, de azt tudjuk és álljuk, hogy honvédtiszteink magatartása minden tekintetben kifogástalan, gávalléros. Társas összejöveteleinknél, humán és kulturális mozgalmainknál mindig tevékeny szerepet játsztak s e tekintetben mindig jó példával járt elől maga az állomás művelt, közszerepben álló parancsnoka, Benedek István alvezéres, ki polgári érdemei elismeréséül az uri kaszinónak tiszteletbeli elnöke, a tüzölő testületnek dísztagja stb. El kell ismernünk, hogy nem régiben tisztek és egy polgár ifjú között kelle-

Ezek után senki se fog csodálkozni azon, hogy én, nőül vevén Walter Zsófikát, mézes heteimet Kőbányán töltöttem. Május volt, a kálvária fái virágoztak, s a temető fehér köveit kezdte befonni az élet zöldje. Mi pedig, ifjú házaspár, keresztanyám kőbányai házába utaztunk, a mi óriási feltűnést keltett s azóta is gróf ur-nak csufolnak városunkban.

Idilli élet volt ez a mienk ott Kőbányán. Nem volt olyan nap, melyen négy-ötszáz legyet agyon ne ütöttünk volna szeretett nőm társaságában. Este pedig, mikor feljött a hold, kiültünk a ház elé és százötvenezer sertés méla röfögését hallgattuk. Utazhatnak mások Velenczébe, nem irigylem őket; engem örökre büszkévé tesz az a gondolat, hogy mézesheteimet ... hogy is hívják csak? ... emporiumon töltöttem. A sertés-kereskedés emporiumán.

A velencei mézeshetek felől nem vagyok tájékozva; azt azonban tudom, hogy az emporiumi mézeshetekből teljesen elég egy hét. Szeretett nőmmel együtt szörnyen untuk magunkat s visszavágytunk szülővárosunkba. Vissza is utaztunk, még pedig gőzvonaton, hogy a nászutnak komolyabb színezete legyen.

Mialatt én távol voltam, a város csodálatos változáson ment át. Konstatálnom kellett, hogy népszerűségem lehanyatlott. Mint nőlen ember, mindent megfordultam, kezét csókoltam, itt ebéd-

megértett. Én is elpirultam, kezét csókoltam, s boldogan siettem vissza a műterembe, fogat huzatni.

A műteremben sokan voltak. Azért a mester nagyon megörült, mikor visszatérni láttott: hízelt neki, hogy a kerület egyik ismert alakjának fogát ennyi ember előtt fogja kihúzni.

— Csak barátságosan — mormogá.

Én boldogságomban csakugyan annyira mosolyogtam, mintha fotografáltak volna.

— Kissé mosolyogni.

Erre már elnevettem magamat.

— Nem annyira kérem.

A következő pillanatban egy egészséges foggal szegényebb voltam. Walter ur szakértelemmel nézegette. Kikaptam a kezéből és elrejtettem. Még rájön, hogy az a fog csak ürügy volt.

Az atya teljesen le volt bilincselve s kezeimet szorongatva ismételtette, hogy legyen máskor is szerencséseje.

— Akár fáj a fogam, akár nem? — kérdezém.

— Bármikor.

Haza mentem. Itt végződik komoly, igazi szerelemnek első korszaka. Határkö az a kihuzott fog. A második határkö csónakázás a városligeti tavon, harmonikaszó mellett. A harmadik határkö a majális a kőbányai kis sörösnokban. Itt Zsófikát megcsókoltam s ezzel esett le a harmadik

metlen összekocczanás történt, melynek vége az lett, hogy a provokált tisztek az ifjut megvagdalták. Ezen eset tagadhat anélkül kellemetlenül érintett mindenkit, de nem áll az, hogy ezen eset a lakosság között nagy elkeseredést szült, mert e tekintetben is nagyon megoszlik a közvélemény. Nem helyeselhetjük tehát a czikk írójának azon eljárását, hogy egy tendencziózus újságczikkkel igyekszik az amugy is kellemetlen esetet még kellemetlenebbé tenni. Ha a tisztek hibásak, a mit a már megindított szigorú vizsgálat kiderít — bűnhődni fognak, de nem helyes s nem igazságos egy eset után egy egész tiszteletrémeltő testületet pellengerre állítani s alap-talan vádakkal illetni. Városunkban katonák és polgárok között mindig példás jó viszony volt; hisz csak nem régiben ünnepelte az egész város a gyakorlatról hazatérő honvédeket. Hisszük és reméljük, hogy ezen utóbbi eset egyáltalában semmi befolyással sem fog lenni az eddigi barátságos jó viszonyra, mert teljes meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a megtörtént affairekből társadalmi konzekvenciákat nem von le, az ügyet magáévé nem teszi s az az elkeseredés, mit a czikk hirdet, nincs sehol.

— Csiky Gergely, szorpus drámaírónk temetése, kinek hirtelen halála országszerte általános megdöbbenést keltett, szombaton ment végbe Budapestben óriási részvét mellett. A ravatal a nemzeti színház előcsarnokában volt felállítva. A m. tud. akadémia és Kisfaludy-társaság részéről Beöthy Zoltán, a nemzeti színház részéről Paulay Ede, a népszínház nevében Szirmay E. mondott búcsúbeszédet. A temetésen jelen volt az irodalmi és művészvilág elitjeje.

— Tűz volt e hó 23-án este 8 óra tájt Kézdi-Polyánban; Todor Lajosnak egy kazal szalmája elégett. Az önkéntes tűzoltóknak köszönhető, hogy a közel levő szalma, több boglya széna és épületek megmaradtak.

— Nyilvános számadás és köszönet. A kézdivásárhelyi jótékonycélú nőegylet folyóévi november hó 21-én fillérestélyt tartott, melyen az összes bevétel 57 frt volt; ebből a következők fizettek felül: özv. Nagy Mózesné, Zajzon Lázárné, Benedek István (alezr.), Szenkovics Jenő és Magyarosi Pál 1—1 frtot. Székely Ödön 80 krt. Dávid Mari, Szerváczius Lőrincz, Hegyesi Adolf (biztos), Forget Antonia, Grosman (Bees), Balkáni (Bees), Alberti Albert, Balog István, Mihaltz János 70—70 krt. Ügyv. Csiki Józsefné 60 krt. Ifj. David István 50 krt. Kokosi Karoly, özv. Makai Józsefné, Dénes Lajos, Nagy Lajosné, Balazs Karoly, Dr. Szini Gyula, Szabo Mózesné, Torok Bálint 40—40 krt. Vajna Zoltán, özv. Ficuzs Mártonné, Ifj. David Antal, Kelemen Elek, Jancsó József 30—30 krt. Kakucs Adam, György D. mes, Kovacs Istvánné, Magyar Karoly, Kozma Lajos, X. Y. 20—20 krt. Ifj. David Istvánné, N. N. 10—10 krt. Kovacs Lajos 50 krt. Midőn a szíves feiltizetőknek kegyes adományaiért nőegyletünk nevében forró köszönetet mondunk, nem mulasztjuk el egyuttal, a nemes és jótékony-célú iránt meleg szeretettel viseltetett közreműködőnek, névszerint: Kovács Lajosné uróné, Loyozel Mariska kisasszony, Erdélyi Károly és Makai Daniel uraknak, ugyszintén özv. Nagy Mózesné

tem, ott vacsoráltam, vagy másokat megvacsoráltattam, vőfelyeskedtem, majálisokat és táncmulatságokat rendeztem, örültem táncoltam, a cigányokkal a fülembé huzattam és bort fizettem. Szóval szeretetreméltó, szíves és bőkezű voltam. Házas ember létemre nem tehettem mást, mint a többi szolid házas ember, különben megszólalt volna. Ez pedig ebből állt: délután a kávéházban kártyázni, délelőtt a patikában snapszozni, óriási nagyokat politizálni, a közevetvám eltörlesztését sürgetni, a légszestársulatot szidni, a községi pótdadót nagynak találni s hetenként egyszer a Czimeres ökörnél halpaprikást enni. A ki a férjek közül nem ezt tette, hanem jókedvét, eleven-ségét és mozgékony-ságát megőrizte, arról mindjárt azt mondták, hogy lump, a ki a feleségét boldogtalanná teszi. Kerületünkben hosszú évtizedeken át a férjeknek egy típusa fejlődött ki s ehhez kellett magát mindenkinek alkalmazni. Engem is beleszorított ebbe a típusba a közvélemény s mumia lett belőlem. Némely kerületben az ilyen embert polgár-nak hívják. Vágyaink, ohajaink, panaszaink sohase repülnek túl a kerület határain. Igaz, hogy e vágyak és ohajok nem nagyok és a panaszok nem súlyosak. Kicsinyek azok, a melyeknek mi magunk is vagyunk, meglapulva a büszke főváros árnyékában. Nem sok alkalmatlanságot szerzünk az emberiségnek, mert innen se világrendítő nagy eszme, se világtörténelmi alak ki nem

és Zajzon Lázárné, mint tevékeny házi asszonyoknak, valamint Zajzon Lázár ügyv. urnak, ki fáradságot nem ismerő ügybuzgósággal igyekezett az estély sikerét emelni, a nyilvánosság terén is őszinte és egyszersmind hálás köszönetünket fejezni ki. Adjon Isten minél több ily lelkes tagot és szíves közreműködőket, mert akkor egyetünk a már megkezdett szép és biztos célját, mit maga elé tűzött, el fogja érni. Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1891. november 23-án. Székely Ivánné nőegyleti alelnök, Kiss Károlyné nőegyleti pénztáros.

— Nyilvános köszönet. A kézdivásárhelyi takarékpénztár igazgatósága egyesületünknek 5 frt, azaz öt o. é. forintot kegyeskedett adományozni szerelvényei beszerzéséhez céljából, melyért itt a nyilvánosság előtt is forró köszönetünket adunk kifejezésre. Kézdi-Polyánban, 1891. november hó 20-án. A „Kézdi-Polyáni Önkéntes Tűzoltó-Egyesület“ nevében: Lázár Imre Gábor, főparancsnok. Betegh Pál, titkár.

— Melyik lapra fizeszünk elő? Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „Egyetértés“, mely a múlt január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasókörzönység lapja. Hiteles forrásoktól származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag kárháza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtalálja a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsétsétség tekintetében utólrétehetetlenek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ősmertetése körül soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltni, hanem mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek, s csak az igazság szolgálgja. Az országgazdasági tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításának is mindenkor a párttekineteken felelemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból talánunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdákörzönység, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tu-

kerül. Az utókornak nem okozunk gondot, mert se szobrász, se festő nem fogja a f-jét törni közölünk bárkinek is a szobrán vagy a képén. Ilyen emberek vagyunk mi a külkerületben. Ilyen vagyok én is. De boldog vagyok.

V.

Szvorényi Ékes szülőföldjénél álltam, hogy minden költő műnek egy méla akkorddal kell végződnie. Minthogy én ez alkotásomat költő műnek tartom, hadd álljon itt végezetül az a hír, hogy kerületünk közbecsülésnek örvendő halottkéme, Hajnák Benő, elhunyt. Semmi köze sincs ugyan e halálhírnék elbeszélésemhez, valamint a halottkéme se volt én hozzám köze, de azt hiszem, hogy mint méla akkord megteszi a kellő szolgálatot.

Innen-onnan.

Az óvatosság netovábbja.

Bambafyótól azt kérdezik, hogy este, mielőtt lefekszik, miért tesz föl szemüveget?

— Mert néha megfogja, hogy azt álmodom, hogy olvasok.

dósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt egész évre 20 frt.

Nyilatkozat.

Alattirtak, mint Dobay János és Székely Ödön urak megbízottai, ezenel kijelentjük, hogy nevezettek közt a „Székelyföld“ folyó évi okt. 29-iki és következő számában megjelent s egy nőre vonatkozó közleményből kifolyólag támadt sérelmi ügy mai napon jelenlétünkben teljes és kifogástalan elintéztést nyert.

Kézdi-Vásárhelyt, 1891. nov. 21.
Kiss Mózes s. k. Dr. Balogh Vendel s. k.
Kovács Lázár s. k. Deak Arpad s. k.
mint Dobay J. megb. mint Székely Ö. megb.

Nyilatkozat.

A Seps-Szentgyörgyön megjelenő „Székely Nemzet“ 182-ik számában a következő közlemény jelent meg:

„Párba j. Folyó hó 21-én kardpárba j volt K. V. V. város rendőrkapitánya: Dobay János és Székely Ödön tanárjelölt között. Ez utóbbi megsebesült, de sebe nem veszélyes. A párba jra okot Dobaynak egy nőre hirlapban tett megjegyzés szolgáltatott. Megverekedés után sem békültek ki az ellenfelek.“

Minthogy ezen ismert forrásból származó közlemény hamis világitásba helyezi a megtörtént lovagias cselekvényt, a mennyiben az előzmények bölcs elhallgatása mellett engem oly színben akar feltüntetni, mint a ki képes egy védtelen nőt meghurcolni: saját reputációm érdekében kénytelen vagyok az egész párba j történetét a tiszta tények alapján leírni.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet múlt hó 17-én a bereczki tűzkárosultak javára fillérestélyt rendezett, melyről én a szerkesztésemben megjelenő „Székelyföld“-ben következőket írtam:

„Fillérestély. Nem régiben olvastam egyik fővárosi újságban, hogy a „Magyar Egyesület“ egy vidéki lapnak, mely segélyért folyamodott hozzá, nagylelkűen a hátrálások tagdíjakat ajánlódokozta oda. A nemzetiégi harczok miatt kimerült laposka a segélytől menten jobb létre szenderült, azaz a segély egy krajczárt sem hozván a konyhára, beadta a kulcsot s megbukott. Ilyenforma nagylelkűség az, midőn a mi jótékony nőegyletünk az első fillérestély jövedelmét a bereczki tűzkárosultak javára ajánlja fel. Minálunk az első fillérestély — de nem ritkán a második, a harmadik s többnyire miudenik — deficitizált szokott záródni, mert hát nagyon megcsappant utóbbi időben a vékony programmal dolgozó fillérestélyek közönsége. A valódi műlvezetést nyújtó, válogatott programok helyét az örökös tánc foglalja el s a sportnak ezt a nemét nem mindenki üzi a mai világban. Denique az első fillérestély alaposan megbukott s a szegény bereczkieknek nem jutott semmi. Fillérestélyeink obligát alakjai ma is teljes számban és diszben ott voltak s egész odaadásal rugták a port a bereczkiek javára, s a részvétnék illetéknépen való nyilvánulása jól is eshetett a szegény károsultaknak, hanem szerencsétlenségükön nem segített. Talán üdvösebb lenne, ha a nőegylet forintokkal és nem „fillér“-rel sietne a károsultak segélyére, mert hát meg vagyunk az irva, hogy „dobbal verebet fogni nem lehet“. Szép dolog, ha valamicske van a takaréknak is, de még szebb, ha ebből valamit juttatunk a szerencsétlenség enyhítésére, mert hát a feltékonynon örvölt kincsnek úgy is ez a rendeltetése. — Visszatérve a fillérestélyre, a műsor két száma, ugyint Kis Jenő ur csinos felolvasása és Szabó József ur szavalata jobb sorsra, vagyis nagyobb hallgatóságra lett volna érdemes. Alig hogy lezajlott a rövidke program, kezdetét vevé a tánc. Az a 8 pár táncos — melynek se buja, se baja — mulatott egész hajnalig. Akkor aztán haza mentek, hogy jövő szombaton újra kezdjék. A tűzkárosultaknak ugyan kevés jutott, de uram Isten, ki tehet róla, ha táncznak muszáj lenni s a zenészeknek a maguk 15 frtjuk ki kell hogy jusson? Ilyenek mai világban a jótékony célú estélyek jótékonyaság nélkül.“

Ezen minden rossz szándéktól ment czikk ropant felindulást idézett elő a nőegylet intező köreiben. A megsértett női húság nagyra fújta a dolgot s kereste az elégtételt. És akadt is védelmező Székely Málna községi iskolai tanító személyében, ki ugyan sehogy sem volt illetékes

a nőgyelet védelmére kelni, de azért szabadságot vett magának a következő fillérestélyen, fekete tábláskákra irt élcekkel és a sorok közé rejtett sértésekkel támadni meg lapomat és személyemet. Egyik fekete lapon pláne egy kép is volt rajzolva, melyhez a magyarázatot ugyanazon kéz írta, mely a többi elménczségeket. Ezen kép szemérmetlen és sértő volta több komoly, kifogástalan egyén által konstátálva lett. A fekete táblákra irt pasquillok a nőgyelet fullajtára által kézről kézre adattak, s akadhattak csekélyebb igényű egyének, kik a csekély értékű elménczségeken jól mulattak.

A fekete táblák kezembe kerültek. Én sejtetem, hogy ki volt a pasquillok szerzője, de — tekintettel arra, hogy nővel van dolgom — elégnek tartottam egy egyszerű hirlapi nyilatkozattal tudomásul venni a dolgot. Lapom következő számában ezeket irtam:

„A kézdivásárhelyi jótékony nőgyelet mult szombaton fillérestélyt rendezett. Közönség ez uttál is gyéren jelentkezett. A műsor két pontból állott. Először Czirmai József ur csinos és érdekes felolvasása nyújtott közönségünknek élvezetet, majd meg Jancsó Amál k. a., társadalomunk eme kedves, rokonszenves alakja, szavalt izléssel, hatásosan. A műsor mindkét pontja sok megérdemelt tapsban részesült. Műsoron kívül a társaság egyik nőtagja azzal mulattatta a jelenvoltakat, hogy palatáblákra gunyos megjegyzéseket irt s meglehetősen szemérmetlen képeket festett lapunk és annak tudósítójáról, ki bátor volt a mult fillérestélyről nem úgy írni, miképen az a nőgyeletnek tetszett volna. Hogy egy-egy félkegyelmű kékharisnya miket ír és rajzol, nem sokat törődünk azzal; de vajjon mit gondol a tisztelt nőgyelet: hogyha egyesek, képzelt vagy vélt sérelmeikért, az egylet estélyein nyilvánosan pasquillokban vesznek elégtételt maguknak; ha ma egyiket, holnap meg másokat kerítenek a fekete táblára: hová fog ez vezetni? A nőgyelet igyekezzék kiirtani a méletyt, nehogy ez megassa a szépirányu egyesület sirját.”

Ezen hirlapi nyilatkozattal én magam részéről az ügyet befejezettnek tekintettem, s azt hittem, hogy ellenfelem is. Amde nem így történt!

Körülbelül 10 nap mulva Székely Málvin kisasszony fivére Székely Ödön egyetemi hallgató ur fegyveres elégtételt kért azon esetben, ha lapomban nyilvánosan bocsánatot nem kérek a kisasszonytól. Én természetesen megvetéssel utasítottam vissza ezen feltételt, lévén én az, a ki méltatlanul sérttettem. Kinyilatkoztattam azonban a segéd urak előtt, hogy nemcsak a kisasszonynak, de nekem is vannak sérelmeim, vizsgálják meg az én segédeimmel együtt a dolgot, s ha azt találjuk, hogy itt helye van fegyveres elégtételnek, én azt megadom. Erősen meg voltam győződve, hogy fegyveres elégtételre ok nincs s így vélekedtek segédeim is, s azért mindent elkövettek az ügy békés megoldása iránt. Meg volt adva a mód a békességre, azonban minden kísérlet hajótörést szenvedett az ellenfél makacsságán. Így tehát a párbajnak minden ok nélkül meg kellett történni. Székely Málvina kisasszonynak az utolsó pillanatban is csak egy szavába került volna a párbajt megakadályozni, de ő jónak látta saját testvérét belekergetni egy bizonytalan kimeneteli párbajba, mert hát így sokkal romantikusabb. Ez a tiszta tényállás; tehát nem azért kellett fegyveres elégtételt adnom, mivel egy nőt hirlapban megsérttettem, hanem azért, mivel a női hiúság így kívánta.

A „Székely Nemzet”-ben megjelent czikk azt is szükségesnek tartja megemlíteni, hogy a felek nem békültek ki. Erre nézve azt felelhetem, hogy olyan ellenfél, ki a küzdőtérén, karddal kezében, szájjal sért, nem tarthat igényt az ellenfél jobbára.

Felettünk, kik megsértettük a jogrendet, itélni fog a törvény, s a felett, ki mindennek okozója volt, itéljen a közvélemény.

Dobay János.

Piaczi árak.

Kézdí-Vásárhelytt, 1891. november 19-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenként	8 frt — kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	„	6 frt 30 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Arpa (tisztá)	„	4 frt 50 kr.

„ (elegy)	„	— frt — kr.
Zab	„	2 frt 80 kr.
Törökbuza	„	5 frt 60 kr.
Kása (köles)	„	12 frt — kr.
„ (árpa)	„	12 frt — kr.
Borsó	„	16 frt — kr.
Lencse	„	16 frt — kr.
Fuszulyka	„	6 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	„	1 frt 30 kr.
Marhabús	kilogrammonként	— frt 44 kr.
Disznóhús	„	— frt 48 kr.
Juh-hús	„	— frt 24 kr.
Szalonna	„	— frt 64 kr.
Faggyu (nyers)	„	— frt 48 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1891. november hó 25-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	103.80
Magy. papírbárdék 5%	101.10
Magyar vasúti kölcsön	—
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	—
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államkötv. III.	111.—
Osztrák járdék papírban	87.75
Osztrák járdék ezüstben	999.—
Osztrák járdék aranyban	106.—
1860. áhamsorsjegyek	137.50
Osztrák-magyar bank részvény	962.—
Magyar hitelbank részvény	352.—
Osztrák hitelintézet részvény	307.30
Ezüst	—

Arverési hirdetmény.

A néhai Csia Károly ügyvéd örökösei tulajdonát képező szilárd és csinos, több osztályu lakházzal, más mellékhépületekkel és nemesisített gyümölcsösökkel ellátott, Kovásznán a piacz közelében 101. házsz. alatti laktelket az illető örökösök f. november hó 29-én d. u. fél 2 órakor a helyszínen nyilvános árverés utján el fogják adni.

Vásárolni kívánók felvilágosítást szerezhetnek alattírtnál, vagy pedig Csia Béla kir. aljbírónál, mint az örökösök megbízottjainál, az árverezés előtt is.

Kovásnán, 1891. november 17-én.

Csia György.

Hirdetmény.

Dálnok község határán özvegy Gaál Zsigmondné tulajdonát képező alig egy negyed órányira a községtől, részben építésre alkalmas tölgy, részben szármak igen alkalmas bükk, 14 kataszt. hold és 1120 négyszög öl területű erdő összes faterménye szabad kézből eladó. Vásárolni szándékozók értekezhetnek Dálnok községben alattírtnál.

Dálnok, 1891. november 19.

Özv. Gaál Zsigmondné.

— 35

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„Egyetértés”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Eza magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaságközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdéi tudósításainak bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparcs s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változtatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.